

Verslag van de vergadering van de statencommissie Bestuur en Middelen van 18 april 2005

Aanwezig:

Drs. W.J. Bos (PvdA, voorzitter), mr. B. Staal (cvdK), J.P.G. van Bergen (gedeputeerde), mr. J.H. Ekkers (gedeputeerde), mw.mr. J.G.J. Kamp (gedeputeerde), drs. J.P.J. Lokker (gedeputeerde), A.J. van Bokkem (PvdA), drs. R.P.F. Bijkerk (GL), drs. A.J. Ditewig (VVD), mw.mr. K.J. Fokker (PvdA), drs. H.H. Gaaikema (D66), M. van de Groep (CU), mw. A. Jonkers-Cornelisse (SP), mw. G.B. van Keulen-Saenger (D66), H.R.A.L. Klein Kranenburg (CDA), M.F. van Leeuwen (SGP), dr. B. Levering (PvdA), mw. A.H. Raven (CDA), mr. J.J.J. Streefland (CU), S.D. Swane (VVD), mw.ir. A.A. Swets (CDA), F.J. Vos (VVD)

Afwezig:

mw.ir. S. van Bruggen (PvdA), drs. B. Nugteren (GL), drs. T.G.P.M. Ruijs (CDA)

Van ambtelijke zijde aanwezig:

L.C.A.W. Graafhuis (adjunct griffier), mw. W. Voorneman-Rikkers (verslag)

---

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.

2. Mededelingen

- Bericht van verhindering is ontvangen van de heren Nugteren (GL) en Ruijs (CDA).
- De voorzitter heet in het bijzonder de heer Klein Kranenburg welkom als opvolger van de heer Van Odijk.
- In verband met de hoeveelheid agendapunten wordt op voorstel van de voorzitter besloten de informele bijeenkomst met de heer Lokker op 25 april a.s. (15.00 – 17.00 uur) over de kaders voor de gemeentelijke herindeling uit te stellen en deze tijd te benutten voor de afhandeling van niet-behandelde agendapunten van deze vergadering.
- Op voorstel van de voorzitter wordt voorts besloten de behandeling van de agendapunten 13 en 14 uit te stellen tot 25 april a.s. De punten 11 en 12 worden afgevoerd. Aan GS wordt verzocht één integrale notitie Handhavingstrategie op te stellen en deze alleen ter bespreking voor te leggen indien sprake is van een politieke relevantie. Op basis daarvan zal worden bekeken in welke commissie dit onderwerp dient te worden behandeld.
- De voorzitter deelt mede dat ter vergadering een gewijzigd normenkader (bijlage bij agendapunt 7) en een aanvulling/wijziging notulen van mevrouw Jonkers (agendapunt 3) zijn uitgereikt

3. Conceptverslag 15 maart 2005

Met in achtneming van de ingediende aanvulling door mevrouw Jonkers wordt het verslag vastgesteld.

4. Rondvraag

De heer Ditewig informeert naar de stand van zaken met betrekking tot de ontwikkeling van de Heuvelruggemeenten.

De heer Lokker licht toe, dat vorige week overleg heeft plaatsgevonden met de voorzitters van de drie stuurgroepen. Minister Remkes heeft aangegeven dat dit onderwerp deze of volgende week in de Ministerraad wordt besproken en vervolgens doorgaat naar de Tweede Kamer.

Ambtelijk is het ontwerp-voorstel nagenoeg gereed. Spreker heeft begrepen dat hierover afgelopen vrijdag nog een tripartiete overleg heeft plaatsgevonden tussen de verschillende bewindslieden. Het streven is erop gericht dit onderwerp binnen drie weken in de Kamer te behandelen. Spreker is optimistisch.

TER BESPREKING

Alle portefeuillehouders

5. Voorjaarsnota 2005

Mevrouw Swets deelt mede, dat het CDA politieke hoofdpunten aan de orde stelt in de Statenvergadering. Zij beperkt zich thans tot de volgende vragen en opmerkingen.

Blz. 4, inzake de lange termijnstrategie van de provincie. Verzocht wordt PS in een vroegtijdig stadium te betrekken bij de discussie.

Blz. 5, inzake rapport Commissie Geelhoed. Gesteld wordt dat GS zich daarin kunnen vinden. De vraag is waarin GS zich kunnen vinden en of dit ook voor PS geldt. Geelhoed pleit voor een Randstadprovincie. De vraag is wat dit betekent.

Hoofdstuk 2, inzake positief Rekeningresultaat 2004. De vraag is hoe positief het Rekeningresultaat over 2004 is?

Hoofdstuk 2. Het CDA pleit voor inzicht in 2006 in de posten van het Coalitieakkoord die na deze Statenperiode structureel doorlopen.

Hoofdstuk 3 m.n. 3.2, inzake twee kwaliteitsontwikkelingen. Het CDA wacht de uitgewerkte plannen af alvorens daarover een mening te geven.

Blz. 19, inzake een hogere bijdrage voor NV Utrecht. Het CDA informeert of dit voor alle partijen geldt?

Blz. 19, inzake bestuurlijke zaken. Er is extra geld nodig voor o.a. de kwaliteitsmetingen, het dossier WGR+ en gemeentelijke herindelingen. Het CDA hoopt dat daarmee wordt bedoeld het kijken of een gemeentelijke herindeling nodig is en niet dat er nog gemeentelijke herindelingen sec nodig zullen zijn.

Hoofdstuk 5, inzake Coalitieakkoord. Het verheugt het CDA dat halverwege de periode alle stelposten van het Coalitieakkoord zijn ingevuld.

Hoofdstuk 6, inzake het Stimuleringsfonds. Het CDA pleit voor een overzicht van hetgeen nog wordt verwacht.

Hoofdstuk 7, inzake de financiële dekking van de Ecoducten (thans pm post). De vraag is hoe eventuele Ecoducten worden gefinancierd en wat wordt bedoeld met de opmerking dat hiervoor meerjarige afspraken moeten worden gemaakt.

De heer Van Bokkem deelt mede dat ook de PvdA zich zal beperken tot een aantal vragen.

Blz. 9, inzake stelpost nog toe te wijzen middelen. De PvdA verzoekt nader toe te lichten waarom deze systematiek gewenst is.

Blz. 10, inzake de efficiencyoperatie en takenreductie. De PvdA heeft behoefte aan een planning wanneer wat is afgerond en met welke gevolgen.

Blz. 11, inzake digitalisering van documentaire informatievoorziening. Gelet op de hoogte van de investering informeert de PvdA naar de verwachte opbrengst.

Blz. 11, inzake innovatiereserve. De PvdA pleit voor een andere formulering.

Blz. 19, inzake NV Utrecht. De PvdA sluit zich aan bij de vraag van het CDA.

Blz. 19, inzake Actieplan Financieel Beheer. De PvdA vraagt zich af of het Actieplan inderdaad één op één wordt vertaald naar een structurele functie.

Blz. 24, inzake Stimuleringsfonds. De PvdA herkent zich in de grove verdeling in de 6 thema's. De PvdA sluit zich overigens aan bij de vraag van het CDA.

Blz. 25/26, inzake Samenvatting/afweging op blz. 25/26 helder. De PvdA doet hierover een uitspraak op 9 mei. Zij acht de insteek om concreet te maken over welke zaken een besluit moet worden genomen handig.

Blz. 27, inzake Fuwaprov. De PvdA informeert of zij goed begrijpt dat de afhandeling van 158 bezwaarschriften € 200.000 kost.

De heer Vos deelt mede, dat de VVD de Voorjaarsnota wat saai vindt. De VVD sluit zich aan bij de opmerking van het CDA over de rol van PS als het gaat om de lange termijn strategie. De provincie heeft zich juist voorgenomen meer te doen en minder te schrijven. Daarin ziet hij een spanningsveld ontstaan. Kijkende naar de hoofdlijnen is enerzijds sprake van een positief saldo maar anderzijds van Rijksbezuinigingen waarmee rekening moet worden gehouden. De uitkomsten van het provinciefonds zijn boven verwachting goed geweest; er zal echter ooit een kentering komen en de vraag is hoe GS daarop denken te reageren. Ter zake het Rijksbeleid moet voorts rekening worden gehouden met het feit dat taken door het Rijk worden gedecentraliseerd zonder financiële middelen. Ter illustratie wijst hij op de Cliëntvertrouwenspersoon en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. De provincie boekt hiervoor op voorhand geld in. De VVD heeft grote moeite met deze systematiek. Indien taken door het Rijk worden gecentraliseerd dient daarbij een gepast financieel budget te worden verstrekt.

Blz. 8, inzake positief Rekeningresultaat 2004. De VVD sluit zich aan bij de vraag van het CDA..

Blz. 11, inzake de incidentele netto investering van ca. € 5 miljoen ten behoeve van digitalisering van de documentaire informatievoorziening. De VVD steunt de vraag van de PvdA. Hetzelfde geldt voor de opmerking over de innovatie bedrijfsvoering. Het effect onttrekt zich aan het zicht van PS. De vraag is dan ook hoe het in deze zit met het budgetrecht van PS?

Blz. 22, inzake Coalitieakkoord. De VVD sluit zich aan bij de opmerking van het CDA.

Blz. 24, inzake Stimuleringsfonds. De VVD sluit zich aan bij de vraag van het CDA.

De VVD heeft moeite met posten die eenmalig zijn ingezet en thans structureel worden ingevuld. Ter illustratie wijst spreker op ondertiteling RTV Utrecht t.b.v. slechthorenden. Een onderbouwing ontbreekt. De VVD wijst in dit kader tevens op de Kwatta-operatie in relatie tot een aantal personele uitbreidingen die in de onderhavige Voorjaarsnota staat.

Geïnformeerd wordt naar de effecten.

Tot slot sluit de VVD zich aan bij de opmerking van de PvdA ter zake Fuwaprov. De vraag is of geen mogelijkheid tot clustering van bezwaarschriften aanwezig is.

De heer Bijkerk deelt mede, dat GL de Voorjaarsnota wat vlak vindt. Ook GL beperkt zich thans tot een aantal opmerkingen en vragen.

In algemene zin hecht GL eraan op te merken moeite te hebben met het gebruik van afkortingen. Omwille van de leesbaarheid pleit GL ervoor deze zoveel mogelijk te vermijden. GL zal op 9 mei a.s. een lans – naast de presterende provincie – ook een lans breken voor de betrokken provincie. De provincie moet zich meer rekenschap geven van datgene dat gebeurt in de samenleving en trachten datgene dat op provinciaal niveau in de samenleving gebeurt en voor de provincie relevant is een plek te geven op de politieke agenda van PS. Een onderwerp als ‘De veranderende samenleving’ hoort daarbij.

GL maakt zich zorgen over de passage inzake de Ecoducten en wil nader worden geïnformeerd over de financiële dekking.

De passage met betrekking tot het rapport van de commissie Geelhoed verheugt GL.

Geelhoed pleit voor krachtige provincies en grotere provincies met meer bevoegdheden. De vraag is of GS het vorenstaande daadwerkelijk ondersteunen.

Met betrekking tot Personeelszaken en Organisatie constateert GL een jo-jo effect. Hij wijst hierbij op de bezuinigings- en takendiscussie in relatie tot uitbreiding van formatie i.c.

constateringen dat bepaalde bezuinigingsopdrachten toch niet helemaal haalbaar zijn. GL is geen voorstander van dit jo-jo effect en verzoekt om een nadere toelichting.

Daar waar gekozen wordt voor intensivering van beleid kan elders extensivering plaatsvinden. GL wil dat duidelijker in beeld zien gebracht.

GL vraagt zich af of € 5 miljoen voor digitalisering echt nodig is.

Meer in het algemeen merkt spreker op, dat automatisering en innovatie zaken zijn die in de visie van GL middels het reguliere budget geregeld moeten kunnen worden. Indien het gaat om automatisering en digitalisering moet nadrukkelijk worden gekozen voor zgn. open standaarden, zodat de provincie niet 'slaaf' wordt van één leverancier. Desnoods dient GL op dit punt een motie in op 9 mei a.s.

GL mist het onderwerp huisvesting. Geïnformeerd wordt naar de stand van zaken en de consequenties in financiële zin.

GL sluit zich aan bij de vraag van voorgaande sprekers ter zake het Stimuleringsfonds en de rol van PS.

De heer Gaaike memoreert dat D66 bij de vorige Voorjaarsnota de term oppervlakkig en saai heeft gehanteerd. De voorliggende Voorjaarsnota is in de visie van D66 een hele verbetering. Er staat zelfs een uitdagende passage in over de positionering en rolopvatting (1.2). GS spreken zich hier uit over een bepaalde variant van de commissie Geelhoed. D66 informeert welke variant GS nu bedoelt?

Blz. 6, inzake doelmatige en effectieve organisatie. D66 informeert wanneer het procesvoorstel tegemoet kan worden gezien?

Blz. 18, inzake de opcentenbelasting. D66 vraagt zich af waarom GS verrast zijn dat er meer binnenkomt dan beoogd, omdat op grond van de beschikbare cijfers nauwkeurig kan worden voorspeld hoeveel geld de provincie kan ontvangen.

2.2.5, inzake de onvermijdbare uitgaven. D66 mist een uitleg over de ruim € 1 miljoen vermijdbare uitgaven in 2005.

Hoofdstuk 3, inzake de digitalisering van de documentaire informatievoorziening. D66 sluit zich aan bij de opmerkingen van de PvdA en GL.

Blz. 19, inzake Programma 1.3 Concerncontrol en –beleid. Incidentele formatieplaatsen worden structureel. D66 informeert hoe zich dat verhoudt tot de Kwatta-discussie. In de visie van D66 worden de met elkaar afgesproken bezuinigingen hier weer deels ongedaan gemaakt, hetgeen een ongewenste ontwikkeling is. Dit was niet de bedoeling van de Kwatta-operatie.

Blz. 27, inzake Kwatta BMS. Kennelijk is onterecht goedkeuring gegeven voor ca € 2 ton bezuiniging. Het lijkt D66 niet de juiste weg dit nu terug te draaien. D66 vraagt om een uitleg en met name hoe GS denkt de € 2 ton wel te gaan bezuinigen.

De heer Streefland merkt op, dat de Voorjaarsnota wat ingetogener is dan vorig jaar. Daarin werd o.a. gesproken over nieuw elan, de kunst van het loslaten, e.d. In deze Voorjaarsnota staat, dat het schip op koers ligt in rustig voortkabbellend water; er zijn geen majeure afwijkingen.

Het valt op dat de houdbaarheid van enkele uitspraken toch niet lang blijkt te zijn in de snel veranderende samenleving. Vorig jaar was te lezen dat inkomstenmeevallers voorlopig tot het verleden zouden behoren; dit jaar wordt de motorrijtuigenbelasting opwaarts bijgesteld en zelfs structureel.

Met betrekking tot het positief Rekeningsaldo 2004 sluit de CU zich aan bij de vraag van voorgaande sprekers.

Blz. 11, inzake de digitalisering van informatievoorziening en innovatie bedrijfsvoering. Het CU informeert of het niet beter is hier in plaats van reserves te kiezen voor voorzieningen. De kosten worden opgeroepen door de bedrijfsvoeringen dit jaar. Het voordeel van voornoemd voorstel is, dat het ook wat meer gelabeld is dan een reserve die toch ook weer voor andere zaken kan worden gebruikt.

Met betrekking tot de onvermijdbare uitgaven steunt de CU de opmerking van D66.

Blz. 9, inzake herijking van de reserves. GS stelt voor geen rente meer toe te voegen aan de reserves, omdat anders een situatie kan ontstaan van overdekking binnen de bestemmingsreserves. De CU informeert naar de visie van GS mede in relatie tot de opmerking over de reserves ter zake de digitalisering van informatievoorziening.

Mevrouw Jonkers onderschrijft in de eerste plaats de opmerking van GS op het oplegvel, dat de organisatie op een aantal punten nog verder moet worden verbeterd.

De SP informeert welke opvatting van de commissie Geelhoed GS al dan niet onderschrijven. Hiernaar wordt met name geïnformeerd omdat de heer Staal recent heeft uitgesproken dat de huidige provinciegrenzen niet heilig zijn, terwijl de heer Ekkers op een congres voor provinciale schaalvergroting schijnt te hebben gepleit. De vraag is wat precies het GS-standpunt is en hoe dit zich verhoudt tot de provinciale lobby ten aanzien van de WGR+.

Op blz. 6, inzake begeleiding van kwaliteitsmetingen van lokaal bestuur. Spreekster hecht eraan in het openbaar nogmaals te benadrukken, dat de SP geen enkel probleem heeft met het instrument dat is ontwikkeld om gemeenten te helpen bij hun kwaliteitsmeting. Een eventuele slechte uitkomst van de meting mag echter niet automatisch leiden tot een gedwongen herindeling. Uiteraard moet er wel iets gebeuren, een status quo kan niet tot de opties behoren. Ten aanzien van de digitalisering en de innovatie bedrijfsvoering sluit de SP zich aan bij voorgaande sprekers, met name bij het betoog van de PvdA.

Blz. 27/28, inzake onvermijdbare uitgaven. De SP plaatst een aantal kanttekeningen bij de onderbouwing (o.a. te hoog ingeschatte bezuinigingsbedragen, herwaardering van functies). Geïnformeerd wordt naar de kosten voor het Burgerlijk Jaarverslag.

Terzake de Kwatta-operatie sluit de SP zich aan bij de opmerking van D66.

Blz. 28, inzake woon-werkverkeer. Het verheugt de SP, dat de regeling is aangepast in die zin dat nog maar 50 km wordt vergoed. De lange overgangstermijn van 10 jaar verbaast de SP echter.

De heer Van Leeuwen merkt ter zake de kwaliteit van het onderhavige verslag op dat sprake is van een degelijk stuk qua inzicht in de stand van zaken en transparantie. De SGP mist wel een stuk visieontwikkeling. De breedte van de verslaglegging gaat ten koste van de verdieping op die onderdelen die een afweging vragen.

Het is de kunst om goed en tijdig te anticiperen op ontwikkelingen en onzekerheden, aldus GS op blz. 4 bovenaan. De SGP pleit ervoor dan ook aan te geven met welke instrumenten en op welke wijze de provincie daarmee denkt om te gaan.

Hetzelfde geldt voor de bestuurlijke ontwikkelingen. De Voorjaarsnota biedt in de visie van de SGP ook de mogelijkheid om bestuurlijke ontwikkelingen die de provincie raken te stipuleren. Spreker doelt hierbij met name op het rapport van de commissie Geelhoed en de visie van GS daarop.

Blz. 9, inzake herijking reserves en voorzieningen. Aangegeven wordt dat geen rente wordt toegevoegd aan de reserves. De SGP acht het gewenst dat ook als een moment van nu aan te geven, omdat niemand weet hoe de rente- en inflatieontwikkeling is.

De SGP pleit ervoor de Kwatta-operatie en de consequenties van nieuwe investeringen in de organisatie wat meer met elkaar in verband te brengen.

Blz. 25, inzake B-voorstellen. De SGP informeert wanneer de commissie de inhoudelijk en financieel uitgewerkte voorstellen tegemoet kan zien. Om een goede afweging te kunnen maken, pleit de SGP voor toezending ruimschoots voor de begrotingsbehandeling.

Aangegeven wordt dat er meerjaren investeringen zijn, waarvoor meerjarige afspraken moeten worden gemaakt. De gevraagde middelen zijn voorsnog als pm post opgenomen. De genoemde Ecoducten betreffen echter een eenjarige investering. De SGP informeert naar de relatie. Overigens pleit de SGP voor nadere inhoudelijke informatie als het gaat om de pm posten.

Voor het overige sluit de SGP zich aan bij de vragen en opmerkingen van voorgaande sprekers.

De heer Van Bergen meent uit de opmerkingen ter zake de kwalificatie van de Voorjaarsnota te mogen concluderen, dat de commissie in financiële zin van mening is dat sprake is van een degelijk stuk. Zo is het ook bedoeld; de financiële stand van zaken rechtvaardigt dat. In hoofdstuk 1 staat vervolgens een aantal, deels nog uit te werken, inspirerende zaken, die de provincie in belangrijke mate bezighoudt naast de uitvoering van het Coalitieakkoord. Uitvoering van het Coalitieakkoord heeft de absolute prioriteit en dat ligt goed op koers. De komende tijd kan een doorkijk naar de laatste 2 jaren tegemoet worden gezien. Gelet op de financiële ruimte willen GS voor wat betreft de strategische agenda voor de kortere en langere termijn met enkele aanvullingen komen.

Ter zake de systematiek, de betekenis van de stelpost nog toe te wijzen middelen en de A- en B-stukken licht spreker toe, dat GS hebben geïnventariseerd welke voorstellen in hun visie rijp zijn om ter besluitvorming voor te leggen aan PS. Dat betreft de A-categorie ad ca. € 3 miljoen. De B-categorie, die nog nader moet worden onderbouwd in financiële- en inhoudelijke zin, komt wat GS betreft aan de orde in het komende begrotingsjaar. GS hebben zich verplicht de argumentatie die PS nodig hebben om van B-categorie straks ook een A-categorie te maken ruimschoots voor de begrotingsbespreking in een apart commissiestuk, dan wel in het begrotingsboek voor te leggen. Als A en B gehonoreerd worden, resteert nog een bedrag van ca. € 2,5 miljoen dat niet wordt ingevuld. Die financiële ruimte is beschikbaar voor de begroting 2006. GS noemen dat de “stelpost nog toe te wijzen middelen”, omdat die middelen nog moeten worden toegewezen op basis van voorstellen die ofwel uit GS dan wel uit PS komen. Er is derhalve nadrukkelijk financiële ruimte voor voorstellen vanuit PS.

Duidelijk is dat sprake zal zijn van een positief Rekeningsaldo 2004. Dit zal in de orde van grootte liggen van ca. € 5 à 6 miljoen netto. Het vorenstaande wordt mede veroorzaakt door het goede beleid om de overboekingen van scherpere criteria te voorzien.

De onderdelen uit het Coalitieakkoord, die na 2007 structureel doorlopen, zullen GS uitvoerig beargumenteerd vermelden in de Voorjaarsnota 2006.

PS hebben ter zake het Stimuleringsfonds bij de begrotingsbehandeling in november thema's aangewezen en criteria vastgesteld. Het is de bedoeling dat GS thans successievelijk komen met een invulling daarvan. Spreker stelt zich voor de actuele stand van zaken steeds mee te nemen in de jaarcyclus stukken. Overigens is het zo dat PS de invulling van thema's binnen het Stimuleringsfonds steeds afzonderlijk moeten accorderen.

Er is een paar pm posten o.a. Ecoducten. Er is een grove inventarisatie gemaakt waar de komende 10 – 30 jaar mogelijk Ecoducten kunnen worden aangelegd in de provincie Utrecht. Uit begrotingstechnisch oogpunt is er niet voor gekozen hierbij een investeringsbedrag in te vullen. Aan de dienst is verzocht te kijken welk(e) ecoduct(en) in 2006 reëel aan bod kan / kunnen komen voor realisatie. Afhankelijk van de financiële mogelijkheden zal de pm post bij de begrotingsstukken worden ingevuld.

Desgevraagd door de heer Van Leeuwen licht spreker toe dat er al een meerjaren inventarisatie is van de Ecoducten, die in grote lijnen in de commissie is besproken. Hier gaat het om de financiële vertaling van de mogelijkheden in 2005 – 2007. Dat hangt af van:

- de financiële beschikbaarheid;
- het realiteitsgehalte qua realiseringmogelijkheid (planologische procedures) in dat jaar.

De bezuinigingstaakstelling wordt gehaald. De 61 fte's en € 9,4 miljoen olopend tot 2008 is volledig afgedekt in de begroting. Daarop zijn de meerjarencijfers gebaseerd. PS mogen GS eraan houden, dat zij ook de Kwatta-operatie ordentelijk uitvoeren met het beoogde financiële resultaat. Uiteraard moeten die posten nog worden verwerkt in de verschillende programma's. Dat is echter een kwestie van technische uitvoering.

Met betrekking tot het Actieplan Financieel Beheer merkt spreker op dat in 2002 een Kadernotaproject is gestart, mede op basis van opmerkingen van de accountant over de

financiële- en juridische control in huis waaraan het behoorlijk schortte. In het kader van het Kadernotaproject was tijdelijk formatie beschikbaar gesteld. Inmiddels is sprake van Actieplan Financieel Beheer II, mede gebaseerd op de accountantsrapportage van vorig jaar. Zowel de accountant, de Subcommissie voor de Jaarrekening, als GS zijn van mening dat, indien de provincie qua systematiek op de ingeslagen weg wil doorgaan en de acties die middels Actieplan Financieel Beheer aan GS zijn opgedragen goed wil implementeren, het Kadernotaproject structureel moet worden gemaakt. Dat betreft het structureel maken van deze formatieplaatsen. Het heeft niets te maken met het niet invullen van een Kwatta-bezuinigingstaakstelling; deze post was daarbij volstrekt niet in beeld.

Spreeker onderschrijft dat het Rijk in een aantal opzichten niet altijd een betrouwbare partner is. De provincie moet voor wat betreft het financiële deel afgaan op de Circulaires. De cijfers in de Voorjaarsnota en de meerjarenramingen zijn gebaseerd op de september Circulaire. Die is iets positiever dan de maart Circulaire, op basis waarvan het sluitend krijgen van de Kwatta-operatie nog deels was gestoeld. Spreeker onderschrijft dat de provincie alert moet blijven.

Bij de halfjaarnota 2004 hebben PS voor dat jaar de ondertiteling RTV voor slechthorenden ad € 20.000 afgedekt; z.i. niet met de bedoeling daarmee na een jaar weer op te houden maar om dat structureel te doen. Dat moet dan ook structureel worden afgedekt.

Spreeker onderschrijft de opmerking over het gebruik van afkortingen. Hij zegt toe daaraan aandacht te zullen besteden. Bij de Rekening zal in ieder geval een afkortingenlijst worden opgenomen.

De hogere opbrengst van de opcentenbelasting is in die zin een verrassing omdat vorig jaar is geconstateerd dat door het vertrek van een groot leasebedrijf de cijfers neerwaarts moesten worden bijgesteld. Bovendien is toen geconstateerd dat de conjunctuur niet bepaald rooskleurig was. De neiging om meer en grotere auto's aan te schaffen lag niet direct voor de hand. Het heeft verbazing gewekt dat uit de recente cijfers, die de provincie één keer per jaar krijgt, blijkt dat blijkbaar meer aan de auto wordt uitgegeven dan ingeschat. Dat levert de provincie revenuen op, hetgeen spreker verheugt.

Spreeker zegt een totaaloverzicht van de herijking cijfers en voorzieningen toe, zodat inzichtelijk is om welke reserves het gaat. Rentebijbeschrijving is inderdaad niet nodig, omdat in dat geval bij een aantal reserves sprake zal zijn van een overdekking. Het beleid van GS is de reserves en voorzieningen één keer per Collegeperiode te herijken en zich dan uit te spreken over al dan geen rentebijbeschrijving.

Met betrekking tot de opmerking ten aanzien van de onvermijdbare uitgaven t.w. correcties op gemaakte fouten merkt spreker op, dat het mensenwerk blijft. Soms worden er wat vergissingen gemaakt en die worden keurig transparant in de boeken gecorrigeerd en aan PS voorgelegd.

De Voorjaarsnota is een moment om niet alleen met nieuwe- en inhoudelijk vermijdbare zaken te komen, maar ook met reparaties indien nodig.

Het koppelen van de financiële uitgaven aan de gewenste maatschappelijke ontwikkelingen, niet alleen voor wat betreft het reguliere begrotingsbeleid maar ook voor wat betreft het Stimuleringsbeleid, beogen GS te doen. Zij gaan er vanuit dat de voorstellen waarmee zij komen met dat in het achterhoofd door PS worden getoetst en beoordeeld. Het zou vreemd zijn indien de injecties van de provincie niet parallel lopen met die maatschappelijke behoefte.

De heer Lokker memoreert dat in deze commissie uitvoerig is gediscussieerd over de uitkomsten van het rapport van de commissie Geelhoed. Daarbij zijn de analyse en de conclusie van de heer Geelhoed breed gedeeld.

Desgevraagd door de heer Swane antwoordt de heer Ditewig dat dit onderwerp in februari 2003 in de commissie BEM is besproken. Op het moment dat het verder aan de orde zou komen, was sprake van een Kabinetscrisis.

De heer Lokker vervolgt dat in ander verband met elkaar is getracht de discussie over de bestuurlijke organisatie op de rails te krijgen. Begonnen is met de interlokale verhoudingen maar uiteindelijk komt men, hetgeen ook in de WGR+ discussie is aangegeven, uiteraard op de positie van de provincie in breder verband. Met betrekking tot de oplossingsrichting hebben GS altijd gezegd, dat zij een discussie over de opschaling van de provincie niet uit de weg zouden gaan. Dat is verschillende malen, ook in deze commissie, aan de orde geweest als vraagstelling in relatie tot de WGR+ discussie. GS hebben die positie ook naar buiten toe, o.a. in Randstadverband, ingenomen.

De heer Van Leeuwen informeert of GS die visie een keer met PS zou willen delen en daarover vervolgens de mening van PS zouden willen horen.

De heer Lokker antwoordt dat de commissie daarom zelf heeft gevraagd. Die discussie zal met elkaar worden gevoerd. In eerste instantie in informele zin en vervolgens op basis van een commissievoorstel. De eerste gedachteswisseling hierover was gepland op 25 april a.s., maar zal thans moeten worden verplaatst op grond van het besluit deze vergadering op dat tijdstip voort te zetten. Het is wel noodzakelijk op korte termijn met elkaar van gedachten te wisselen. Dat heeft ook te maken met de uitkomst van de WGR+-discussie.

De voorzitter memoreert de afspraak, dat de commissie over de toekomst van de provincie zou praten nadat de WGR-discussie is afgehandeld.

De heer Swane bevestigt het vorenstaande, maar is van mening dat dit thans door GS wordt doorbroken door stelling te nemen. De vraag is aan welke optie GS denken in het kader van schaalvergroting.

De heer Lokker deelt mede, dat GS nog geen concrete keuze heeft bepaald uit de verschillende opties die in het rapport van de commissie Geelhoed worden genoemd. Dat is z.i. juist iets dat PS en GS met elkaar moeten gaan delen.

De heer Ekkers voegt hieraan toe dat hij vorige week namens GS heeft aangegeven, dat GS op het standpunt staan dat in Randstadverband een éénheid zou moeten worden gevormd. Dat betekent samenvoeging van Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht; Flevoland is niet in discussie geweest. De vraag is waar de grens precies wordt gelegd. .

De heer Van Leeuwen merkt op moeite te hebben met het feit dat de discussie over de visieontwikkeling zich thans aan de waarneming van PS onttrekt. Op grond van het vorenstaande acht hij het van belang, dat GS en PS hierover op korte termijn van gedachten wisselen.

De voorzitter onderschrijft het vorenstaande en verzoekt GS hun visie op korte termijn in een notitie neer te leggen, zodat dit als basis kan dienen voor de discussie in de commissie.

De heer Levering stelt voor de discussie – conform afspraak – uit te stellen tot het besluit over de WGR is gevallen.

De VVD, het CDA GL, CU, SGP en SP geven aan het voorstel van de voorzitter te steunen, zodat hierover op 9 mei a.s. in het plenaire debat kan worden gesproken

De heer Lokker pleit ervoor de discussie – conform afspraak – eerst in brainstormende zin te voeren en derhalve niet op 9 mei a.s. De commissie heeft in de vorige vergadering verzocht de context van de gemeentelijke herindeling in de discussie te verbreden. Daar past dit onderwerp bij. Conform het verzoek is een notitie in voorbereiding, die de strategische positie van de provincie kenschetst en daar mogelijkheden voor in discussie brengt. Spreker stelt voor die weg te volgen.

De heer Bijkerk deelt mede, dat GL haar standpunt handhaaft dat dit onderwerp onderdeel uitmaakt van de Voorjaarsnota en derhalve in het Statendeбат op 9 mei a.s. aan de orde moet kunnen komen. GS hebben in deze al vergaande gedachten. Hun mening staat immers in de Voorjaarsnota. De stukken zijn derhalve beschikbaar.

De heer Van Leeuwen voegt hieraan toe dat de woordvoerders van de fracties zijn gevraagd informeel met de gedeputeerde te brainstormen over bestuurlijke ontwikkelingen op het lokale

niveau en dan in een bredere context, dan in de eerste sessie. Hij acht het niet juist dit onderwerp daaraan toe te voegen. Dat was niet de insteek.

Het bevreemdt de heer Swane dat GS buiten het provinciehuis in openbare bijeenkomsten hun mening geven over de wijze waarop zij de bestuurlijke organisatie zien en vervolgens de commissie voorstellen hierover informeel in brainstormende zin van gedachten te wisselen. GS hebben hun mening kennelijk al gevormd. De VVD sluit zich aan bij het betoog van GL. De heer Lokker is van mening, dat de commissie een te zwaar gewicht hecht aan het feit dat GS in Randstadverband en daarbuiten tijdens een congres een standpunt hebben ingenomen. GS hebben met hun stellingname geprobeerd een bijdrage te leveren aan het debat in Randstadverband naar aanleiding van het voorstel van de heer Frieling over de Hollandwet. Spreker heeft er geen moeite mee de notitie, die ten grondslag ligt aan de opvatting van GS, aan PS te doen toekomen en zegt dit toe. Op grond hiervan kunnen PS zelf beoordelen of dit een Statenbehandeling vergt op 9 mei a.s. of dat hierover eerst in brainstormende zin met de commissie van gedachten wordt gewisseld.

Met betrekking tot de verhoging van het budget van NV Utrecht bevestigt spreker, dat alle betrokken partijen daaraan naar verhouding bijdragen. Gelet op het feit dat het Ministerie van VROM de regio heeft verzocht voor 2006 te komen met een verstedelijkingsvisie, kan worden geconcludeerd dat het Rijk de NV Utrecht als een succesvolle partner ziet. Een en ander heeft tot gevolg dat de inhuur van mensen, die voor de voorbereiding zorgdragen, meer geld vergt. Er is de provincie alles aan gelegen met betrekking tot de desbetreffende dossiers uiteindelijk ook in het uitvoeringsprogramma van het Rijk te komen. Dat levert voor de regio Utrecht geld op.

Het extra geld Bestuurlijke Zaken staat los van het tot stand brengen van een herindeling. Op het moment dat inspanningen worden gepleegd om gemeenten te bewegen een kwaliteitsmeting te doen en gemeenten zich daarvoor bij de provincie aanmelden, is dit een coproductie tussen gemeenten en provincie. Dit brengt voor de provincie echter meer financiële kosten met zich mee.

De heer Ekkers licht toe dat de € 5 miljoen reservering voor de ICT niet alleen te maken heeft met het op orde brengen van de eigen voorzieningen. Het Kabinet staat het terugbrengen van de lasten voor het bedrijfsleven voor. Dat is inmiddels uitgemond in een enorm traject, waarmee dit onderwerp alles heeft te maken. Indien overheden met elkaar willen kunnen communiceren, moet het nodige worden geïnvesteerd in de ICT. Hierbij speelt ook de één loket gedachte een rol. Het heeft vrij vergaande consequenties, die flink wat verlichting zal kunnen opleveren voor de burgers.

Kwatta 1 en 2 zijn gereed en worden nu geïmplementeerd. 'Kwatta 3' gaat over overhead en uitbesteding. GS staan op het standpunt, dat dat wat breder mag. Het desbetreffende procesvoorstel kan de commissie voor de zomer tegemoet zien.

Spreker onderschrijft dat € 2 ton voor Fuwaprov veel geld is. Het betreft inderdaad de afwikkeling van de 158 bezwaarschriften. Het bedrag is maximaal. Van te voren kan de inhoud van de bezwaarschriften niet worden voorspeld. Wellicht is clustering mogelijk en blijkt minder geld nodig te zijn voor de afwikkeling.

Spreker heeft altijd aangegeven dat eerst Kwatta 1 en 2 moet worden afgerond alvorens verder wordt gesproken over de huisvesting. Hij verwacht dat GS over ca. 6 weken een standpunt zullen kunnen innemen over de huisvesting, waarna het aan de commissie zal worden voorgelegd.

De heer Swane mist een antwoord op zijn vraag over de consequenties van Kwatta 1 en 2 in relatie tot nieuw beleid en de effecten daarvan in personele zin.

Voorts informeert de VVD naar de visie van GS over het gebruik van het Stimuleringsfonds in relatie tot de reguliere begroting. Ter illustratie vestigt hij de aandacht op het Strategisch Grondbeleid.

De heer Streefland gaat er vanuit, dat zijn technische vraag in de eerste ronde ter zake de herijking van reserves en voorzieningen wordt meegenomen in de toegezegde notitie.

De heer Van Leeuwen memoreert te hebben gepleit voor een geïntegreerde visie op de organisatieontwikkeling.

De heer Ekkers zet uiteen dat hij heeft aangegeven dat de commissie ter zake de organisatieaanpak voor de zomer een procesvoorstel tegemoet kan zien.

Kwatta 1 en 2 zijn afgerond. De commissie wordt geïnformeerd over de in- en uitstroom van medewerkers. Op het moment dat PS besluiten nieuw beleid toe te staan, gaat dat nagenoeg altijd gepaard met toename van personeel. Dat is een keuze die wordt gemaakt.

De heer Bijkerk geeft aan het niet eens te zijn met dit antwoord. Dat betekent dat op het ene gebied nooit kan worden geïntensiveerd en op het andere gebied geëxtensiveerd. Dat is precies, datgene dat steeds mis gaat. GL wil de intensivering en extensivering in één beweging brengen. Z.i. ligt dat op het niveau van GS.

De heer Van Bergen zet uiteen, dat in algemene zin ter zake het Stimuleringsfonds is afgesproken dat het moet gaan om echte impulsen, investeringen die maatschappelijk zichtbaar zijn. Met gelden uit het Stimuleringsfonds mag niet stilzwijgend het apparaat worden opgetuigd.

De voorzitter concludeert, dat de Voorjaarsnota hiermee voldoende is behandeld.

6. 1ste Begrotingswijziging 2005

De heer Vos mist de herkomst en het besluit met betrekking tot de technische begrotingswijziging. Op blz. 15 onder Kunsten (5401) wordt aangegeven dat is uitgegaan van een te hoge rijksbijdrage voor Beeldende Kunst en Vormgeving. De VVD is van mening dat aangegeven dient te worden of hieraan al dan niet consequenties zijn verbonden en verzoekt hieraan de volgende keer aandacht te besteden.

De voorzitter concludeert dat de commissie besluit conform het onderhavige voorstel en ermee instemt dat dit stuk als sterstuk naar de Staten gaat.

7. Normenkader rechtmatigheidscontrole

De voorzitter memoreert dat ter vergadering een nieuwe bijlage is uitgereikt.

Mevrouw Swets, deelt mede dat het CDA dit aanmerkt als een formeel stuk dat dient te worden vastgesteld. Het verheugt het CDA te constateren dat de meeste vereiste stukken al zijn opgesteld.

De heer Van Bokkem voegt hieraan toe dat de PvdA dit ziet als een versterking van de financiële controle. De PvdA merkt op dat ook sprake is van een niet-financiële functie. Geïnformeerd wordt of dit niet ook kan worden meegenomen in het normenkader.

De heer Van Leeuwen merkt op dat sprake is van een voorlopig stuk. De vraag is of het zinvol is een dergelijk stuk aan de commissie voor te leggen. Spreker stelt voor in toekomstige gevallen alleen het definitieve stuk ter besluitvorming aan de commissie voor te leggen.

Mevrouw Jonkers verzoekt in algemene zin – indien een aangepast versie wordt verstrekt – aan te geven wat concreet is gewijzigd ten opzichte van de eerste versie.

De heer Van Bergen bevestigt dat sprake is van een formeel stuk dat echter wel door PS moet worden vastgesteld. In september/oktober kan het definitieve normenkader tegemoet worden gezien. De reden waarom het thans aan de commissie wordt voorgelegd is, omdat de Rekening 2004 langs dit normenkader is gelegd. De rechtmatigheidscontrole behelst meer dan

de financiële controle. Spreker zegt tot slot toe dat in het vervolg eventuele wijzigingen ten opzichte van een eerdere versie duidelijk zullen worden aangegeven.

De voorzitter concludeert dat de commissie besluit conform het onderhavige voorstel en ermee instemt dat dit stuk als sterstuk naar de Staten gaat.

8. Kwaliteit Provincie Utrecht

De heer Sietsma licht de inhoud van de bij de agenda gevoegde rapportage op hoofdlijnen toe. Hij memoreert dat sinds 2000 een aantal keren een rapport is verschenen over de kwaliteit van de organisatie. De 1^e keer betrof dit een intuïtief rapport, de 2^e keer was het gebaseerd op gegevens. Het onderhavige rapport is gebaseerd op 2 elementen:

- een medewerkers tevredenheidsonderzoek;
- de INK-positiebepaling door de DR.

Beide stukken zijn bij de agenda gevoegd. Enkele hoogtepunten wil spreker hieruit noemen. Door Kwatta 1 + 2 staat de organisatie onder een behoorlijke druk. Dat is niet negatief bedoeld. Het is goed dat een organisatie enige druk ervaart. Dat betekent wel dat het niet logisch is dat allerlei nieuwe zaken binnen de afgeslankte formatie gebeuren. Nieuwe opdrachten, nieuw beleid heeft zijn repercussies als het gaat om de personele sfeer. Het streven is erop gericht veel sterker dan tot nu toe vraaggericht werken. Dat betekent dat het projectmatig werken een grote rol speelt in de organisatie. De resultaten daarvan zijn zichtbaar. Het project Hart voor de Heuvelrug is misschien wel het mooiste project dat alle provincies in Nederland samen op dit moment te bieden hebben. Een zeer heterogeen project, met veel disciplines, met veel medewerkers uit allerlei soorten en maten. Dat type werk probeert de DR te verbreden door de organisatie heen.

Kijkende naar de 9 punten die in het INK-model de aandacht vragen is de conclusie van de DR dat op dit moment behoefte bestaat in de organisatie aan een herijking van de strategie en het beleid. Daarvoor kijkt de DR naar GS en PS. Het begrip presterende provincie functioneert nog steeds, maar in een veranderende samenleving die ook andere eisen stelt aan het openbaar bestuur in het algemeen en aan de provincies in het bijzonder is daar ook een repercussie van te ontwaren richting medewerkers. Medewerkers hebben behoefte aan een kader waarin ze hun dagelijks werk beter kunnen plaatsen. Voor wat betreft leiderschap wordt volop geïnvesteerd in leiderschap met een 3-tal componenten:

1. strategie;
2. cultuur;
3. persoonlijke vaardigheden en eigenschappen.

Leiderschap wordt redelijk gewaardeerd. Het punt medewerkers scoort wat laag. Spreker geeft toe als het gaat om de human resources nog steeds sprake is van een betrekkelijk laag stadium van ontwikkeling. De afdeling P&O heeft achterstanden en heeft te kampen met intensieve ziekte op cruciale posten waardoor het competentie management, het doorstroombeleid, nog in de kinderschoenen staat.

Als het gaat om middelen ziet een en ander er beter uit. Dat geldt zeker ook voor processen. In de organisatie ervaart men in onderdelen wel een grote werkdruk en dat men ook last heeft van dat afspraken niet altijd afspraken zijn. Tegelijkertijd komen zaken die vroeger nog wel eens door de accountant werden aangetroffen als achterstalligheid in de bedrijfsvoering niet meer voor. De waardering door medewerkers ligt hier iets lager dan gemiddeld. De vraag is of dat al dan niet ernstig is. Het doel van spreker is niet een optimale bevrediging van alle medewerkers. Enige discipline kan ook betekenen dat er enige vorm van reactie is. Het is wel een ijkpunt, maar niet het enige.

Een belangrijk punt is dat de provincie niet weet wat de buitenwereld van haar vindt. De burgers, de instellingen. Dat betekent dat de laatste schakel in het INK-traject nl. nagaan hoe de buitenwereld over het ambtelijk apparaat denkt opgevuld moet worden. Dat gebeurt dit jaar. Er komt voor het eerst een meting bij de doelgroepen over de kwaliteit van de

organisatie. Dat zijn dan typisch dingen als klantgerichtheid, bereikbaarheid, kwaliteit van het product.

Samengevat is spreker van mening dat de provinciale organisatie een behoorlijke voldoende scoort. Er zijn veel zaken waaraan spreker zich ergert en niet alles kan spreker oplossen op korte termijn. Het is vaak een kwestie van lange adem via beïnvloeding van het management, via het goed doorspreken van alle aandachtspunten. Spreker ziet echter dat de organisatie in staat is indrukwekkende projecten op een manier uit te voeren die 5 jaar geleden ondenkbaar was. Er is veel meer sprake van een houding van hoe bereiken we dingen in deze provincie in het belang van het bestuur. Als PS en GS precies zeggen wat zij willen, kan deze organisatie dit ook aan wat de uitvoering betreft.

Mevrouw Raven deelt mede, dat het CDA het stuk met interesse heeft gelezen. Evenals is opgemerkt in het kader van de Voorjaarsnota mist het CDA op het gebied van strategie en beleid de rol van PS. Het CDA onderschrijft dat bij de selectie meer aandacht moet worden besteed aan het politieke gevoel (blz. 3). De vraag is hoe hieraan invulling wordt gegeven. Opgemerkt wordt dat voor de mensen die al langer bij de provincie werken en het politieke gevoel niet waarmaken een loopbaantraject moet worden gestart. In de organisatie wordt ongenoegen over politiek bestuur neergelegd bij de DR. Geïnformeerd wordt om welk politiek ongenoegen dat gaat en of dit aan PS ligt. Positief is dat nu managementcontracten worden afgesloten en dat de communicatie wordt verbeterd. Veel zaken zijn goed in ontwikkeling. Er wordt een onderzoek aangekondigd naar de telefonische bereikbaarheid. Geïnformeerd wordt naar de stand van zaken.

Samenvattend merkt spreekster op, dat de organisatie op de goede weg is. Het CDA acht het ook een goede zaak op deze manier op de hoogte te worden gesteld van de voortgang die plaatsvindt. Het CDA hoopt dat het personeel in de toekomst ook gemotiveerd blijft en gevoel voor politiek krijgt. Dat is met name voor PS van belang.

De heer Levering deelt mede dat de aanpak helder is. Hij is van mening dat de 'glossy' uitvoering minder makkelijk leest en informeert voor wie die uitvoering is bestemd en hoeveel kosten dat met zich meebrengt. Voor het overige heeft de PvdA geen concrete opmerkingen. Naar aanleiding van de toelichting van de heer Sietsma merkt spreker op dat de PvdA er niet op zit de wachten de gedeputeerde met Excellentie te moeten aanspreken. Spreker geeft dit als spiegel voor veranderingen in de organisatie als gedachte mee. Met betrekking tot het project Hart van de Heuvelrug hecht de PvdA op te merken zich zorgen te maken over het feit, dat verschillende tempi worden gelopen. Op andere plekken is men vaak al veel verder dan PS.

De heer Swane deelt mede, dat de VVD met veel waardering kennis heeft genomen van de inhoud van de onderhavige rapportage. Uit de inhoud blijkt dat de algemeen directeur en GS er in de afgelopen jaren in zijn geslaagd de organisatie langzaam te laten kantelen in de gewenste richting. De VVD is van mening dat de organisatie op de goede weg is. Een punt van zorg blijft de strategie. De VVD heeft de indruk dat de strategie wat versnipperd wordt ontwikkeld. Indien deze indruk juist is, vraagt hij zich af wat daaraan zou kunnen worden gedaan. Voor het overige uitsluitend complimenten en een zeer groot vertrouwen in deze aanpak.

De heer Bijkerk sluit zich aan bij de woorden van waardering. Met betrekking tot het politieke gevoel sluit GL zich aan bij de opmerking van het CDA.

Mevrouw Van Keulen deelt mede dat D66 zich aansluit bij de waarderende woorden van voorgaande sprekers en hoopt, dat de laatste ergernissen van de algemeen directeur ook nog worden weggenomen.

De heer Streefland merkt op dat het goed is dat GS en de algemeen directeur hun ogen niet sluiten voor het feit dat er nogal wat te vijlen valt aan de organisatie en dat zij daaraan hard werken middels verbetertrajecten. De CU wenst hen daar succes bij.

Mevrouw Jonkers informeert naar de stand van zaken ter zake het ziekteverzuim. Zij verzoekt om toezending van de centrale registratie van verleende opdrachten aan externe bureaus en het resultaat van het onderzoek van de telefonische bereikbaarheid. De SP informeert of de functie accountmanager inmiddels naar wens functioneert. Het bevreemdt de SP dat zo weinig aandacht wordt besteed aan het voorkomen van herhaling van fouten, vooral niet in relatie tot de opmerking dat de processen nu in orde zijn. Verzocht wordt om een nadere toelichting. Tevens bevreemdt het de SP te lezen dat het toch vaak ontbreekt aan een back up collega. In de visie van de SP moet daarop kunnen worden georganiseerd o.a. in de zin van twee parttimers in plaats van een fulltimer, een professional en een wat lager ingeschaalde assistent. Voor de SP blijft het grootste probleem een slecht personeelsbeleid in combinatie met onvoldoende leiderschap. De SP baseert dat op onvoldoende loopbaanontwikkeling, te weinig verticale doorstroom, het ziekteverzuim, onvoldoende benutting van capaciteiten van medewerkers, nog altijd geen 100% relatie van exit gesprekken, een 4,9 als waardering voor personeelsmanagement, een 5,2 voor voorbeeldbedrag en een 3,9 voor feed back. Het verheugt de SP dat er wel aandacht is voor dat punt en met name voor het onvoldoende leiderschap. Daarbij gaat het de SP niet om de wijze waarop Statenleden worden aangesproken of dat iemand al dan geen stropdas draagt. Aanspreken bij de voornaam zoals Annelies is prima, maar afspraak moet wel afspraak zijn. In 2003 zei de gedeputeerde dat de 7 als tevredenheidcijfer te bereiken moest zijn. Dat is nu gelukt, waarvoor de SP haar waardering uitspreekt. De SP pleit ervoor door te pakken naar de 7,3, het gemiddelde van de benchmark. Tot slot hecht de SP eraan op te merken waardering te hebben voor de eerlijkheid. De zaken die niet goed gaan worden concreet benoemd. Dat is stap één voor verbetering. De heer Van Leeuwen onderschrijft de complimenten voor wat betreft de heldere rapportage zowel intern als naar buiten. De SGP sluit zich aan bij de vraag van de PvdA over de doelgroep van de ‘glossy’ uitvoering. In de visie van de SGP zullen weinig mensen geïnteresseerd zijn in de INK-positiebepaling. De buitenstaander wil weten hoe de provinciale organisatie klantgericht, dienstverlenend en resultaatgericht gewerkt heeft en op welke punten verbeteringen kunnen worden aangebracht. Strategie en beleid worden gemist; er is ook sprake van enige onbekendheid op dit terrein. De vraag is op welke wijze dit wordt verbeterd. Spreker informeert naar de leer- of minpunten van Kwatta 2 in relatie tot de ontwikkeling naar Kwatta 3 en tot de visieontwikkeling, waarvan terecht wordt gezegd dat, wil een organisatie politiek bestuurlijk gevoel krijgen tenminste de missie en de visie van het bestuurlijk gremium goed moet worden begrepen om de vertaalslag te kunnen maken. Concreet is de vraag hoe de ambtenaren de beweging mee maken van de visieontwikkeling.

De heer Sietsma zet uiteen dat het verslag is bedoeld voor de provinciale medewerkers. Alle medewerkers hebben het boekje gekregen bij de Nieuwjaarsbijeenkomst. Het is derhalve met name een middel voor interne communicatie. Over de cultuur hecht spreker eraan op te merken dat het lastig is in een pluriforme samenleving met pluriforme normen één lijn te ontwikkelen indien niet met krachtige voorschriften kan worden gewerkt. Spreker is in deze wellicht iets klassieker dan gemiddeld in de samenleving gaande is. Maar hij is in deze liever een iets te formeel dan te slordig, waardoor de klanten en relaties van de provincie zich wellicht gehinderd voelen.

De opmerkingen over de aandacht voor politiek gevoel onderschrijft spreker. Hij is er voorstander van medewerkers, naast de specifieke vakdeskundigheid, ook te toetsen op de vraag of ze voldoende ‘provinciebloed’ hebben en zo niet, of ze het ooit kunnen krijgen; toetsen op het besef dat ze in een democratisch proces zijn betrokken en, zeker in een beleidsfunctie, niet alleen met een leidinggevende maar ook met GS en gekozen PS-leden te maken hebben.

Er is sprake van onvoldoende aandacht voor de HRM-kant. Met de komst van het nieuwe hoofd P&O hoopt spreker op een gestructureerder aanpak dan tot nu toe het geval is geweest. De telefonische bereikbaarheid wordt meegenomen in het kader van het klant tevredenheidonderzoek, waarvan de resultaten na de zomer tegemoet kunnen worden gezien. Voor wat betreft de opmerking over het project van de Hart voor de Heuvelrug merkt spreker op dat ervoor wordt gezorgd dat, voor de contracten worden getekend, PS volledig in de positie zullen zijn daarin hun politieke standpunt te bepalen.

Spreker is de commissie erkentelijk voor de complimenten.

De vragen zijn gesteld of de Staten niet eerder betrokken kunnen worden bij de strategie en of de strategie niet teveel versnipperd is. Als PS kaders willen stellen voor de strategie kunnen zij dat op ieder moment doen. In opdracht van PS wordt gewerkt aan een notitie op hoofdlijnen over de positionering van de provincie Utrecht rekening houdend met alle ontwikkelingen. In dit stuk wordt ook aandacht besteed aan een meer gedetailleerde aanpak van de strategie. PS kunnen dit stuk, dat over ca. 3 weken richting GS zal gaan, nog voor de zomer tegemoet zien.

Met betrekking tot de samenhang tussen Kwatta 1, 2 en 3 merkt spreker het volgende op. Kwatta 1 betrof een 'eenvoudige' efficiency operatie; de Kwatta operatie 2 was complexer. Met betrekking tot 'Kwatta 3' of liever 'de nieuwe visie op de organisatie' hebben GS de gelegenheid te baat genomen de opdracht van PS, te kijken naar de overheadeffecten, iets breder te trekken. Dit houdt in dat bekeken wordt of het huidige organisatiemodel nog in alle gevallen up to date is voor de toekomst. In deze is al duidelijk dat de organisatie af moet van de muren tussen de diensten. Over het vorenstaande vindt thans intensief beraad plaats.

Binnen de organisatie is nog niet bekend wat hieruit komt. Over enkele weken hoopt spreker met een stuk naar GS te kunnen en daarna naar de OR te kunnen om de 'marsroute' uiteen te zetten, zodat PS hierover voor de zomer nader kunnen worden geïnformeerd..

Met betrekking tot de vragen van de SP ter zake HRM-zaken verzoekt spreker de HRM-visie af te wachten, waarmee het nieuwe hoofd P&O bezig is.

Het is van belang dat de processen, waaraan een hoog afbreukrisico zijn verbonden, in orde zijn. De integriteit vergt elke dag inspanning. Er wordt dagelijks gecontroleerd en getoetst. Er komt een overzicht van externe opdrachten.

De voorzitter sluit de behandeling hiermee af en concludeert dat de commissie ermee instemt dat het onderhavige stuk als sterstuk naar de Staten kan.

9. PC faciliteiten regeling PS- en GS-leden

De voorzitter memoreert dat de commissie hierover in de vergadering van 21 februari jl. een aantal vragen heeft gesteld. Spreker heeft geconstateerd dat die vragen nog niet zijn beantwoord; deze zullen schriftelijk worden beantwoord. Spreker informeert of nog aanvullende vragen leven.

Mevrouw Jonkers informeert hoe het zit met de burger commissieleden, wat er geregeld is voor ambtenaren die ook zijn benadeeld door het afschaffen van de PC-privé regeling en waarom GS-leden ook van deze regeling gebruik mogen maken. De vraag is of dit niet dubbelop is in relatie tot hun onkostenvergoeding.

De voorzitter merkt op dat de vragen in het blauwtje ten behoeve van de Statenvergadering zullen worden beantwoord.

10. Voortgang Public Affairs-beleid

De heer Swane informeert wat bedoeld wordt met de opmerking, dat de commissie wordt gevraagd naar vermogen een bijdrage te leveren aan het plan van aanpak voor de lobby dossiers. De VVD kan zich vinden in de prioriteiten. Hij vindt de Rijksinvesteringen voor de Utrechtse Ring wat mager. De totale mobiliteit moet steeds onderwerp van lobby zijn. Overal waarop in deze kan worden ingestoken, moet dat gebeuren. De VVD stelt tot slot voor de strategische positionering van de provincie in de toekomst als onderwerp toe te voegen. De heer Klein Kranenburg deelt mede dat op blz. 2 de driedeling opvalt (prioritair, actieve monitoring en advisering, signaleren en zonodig activeren). Het CDA kan zich voorstellen dat naar het onderdeel Rijksinvesteringen voor de Utrechtse Ring (Prioritair) ook nog wordt gekeken door IME. Het CDA zou dit willen combineren met het aandachtspunt het Rijk aan te sporen tot het nemen van maatregelen ter verbetering van de luchtkwaliteit, dat nu onder Signaleren en zonodig activeren staat maar door de actualiteit buitengewoon prioritair is geworden. De notitie is geschreven op het moment, dat de uitspraak van de Raad van State nog niet bekend was. Het CDA is van mening dat het 3^e aandachtspunt onder prioritair qua uitvoering afhankelijk is van de mate waarin het Rijk erin zal slagen die maatregelen te treffen die niet alleen binnen de provincie Utrecht maar in heel Nederland nodig zijn om nog te komen tot het aanleggen van stroken, industrieterreinen, e.d.

Het CDA kan zich tot slot voorstellen dat aandacht wordt gevraagd voor het genereren van voldoende Rijksgelden voor de uitvoering van de Wet op de Jeugdzorg.

De heer Van Bokkem sluit zich aan bij de eerste opmerking van de VVD. De PvdA vraagt zich af of ten aanzien van de Kenniseconomie veel te halen is in Den Haag. Kijkende naar de prioritering heeft de WGR+ en de toekomst van de provincie de aandacht. Wel hecht spreker er, voor wat betreft de inzet van de commissie aan, op te merken dat GS en PS het met elkaar eens zullen moeten zijn.

De heer Bijkerk onderschrijft de opmerking van de PvdA over de Kenniseconomie, de suggestie van de VVD ten aanzien van de positie van de provincie en de opmerking van het CDA over de luchtkwaliteit als prioriteit. GL verzoekt om een nadere toelichting ten aanzien van de passage op blz. 2 over de relatie NV Utrecht en de provincie zelf en het elkaar kunnen bijten van prioriteiten.

Mevrouw Van Keulen memoreert, dat D66 voorstander is van het lobbyen ter zake de Kenniseconomie. Zij informeert wat voor wat betreft het lobbyen precies van de commissie wordt verwacht.

De heer Van de Groep sluit zich aan bij voorgaande sprekers met uitzondering van de opmerking van D66 ter zake de Kenniseconomie. GS hebben lobby-dossiers aangewezen. Thans gaat het alleen over de vraag of de commissie daar ook voor wil gaan. Het lijkt de CU zinvoller een dergelijke vraag te behandelen aan de hand van een concreet voorstel.

De heer Van Leeuwen sluit zich aan bij de opmerking over het verwisselen van de prioritering van de Utrechtse Kenniseconomie naar bijvoorbeeld Luchtkwaliteit. In aansluiting op de opmerking van de CU pleit de SGP voor het behandelen van een concreet voorstel in de desbetreffende functionele commissie.

De heer Lokker zet uiteen dat in antwoord op de vraag van PS is geprobeerd een en ander met het dossier public affairs nader toe te spitsen. GS achten een 3-tal dossiers kansrijk voor een lobby in Den Haag. Spreker kan zich voorstellen dat de commissie stelt dat dit nog niet volledig is. Er zijn dossiers die inmiddels ook een hogere prioriteit zouden moeten hebben. PS geven daarbij o.a. de Luchtkwaliteit aan. Dat is inderdaad de laatste weken flink in discussie gekomen en heeft ook een relatie met de beperking van de ruimtelijke opgave. GS moeten zich nog beraden hoe zij daarmee omgaan. Als het gaat om het genereren van effect acht spreker het wel van belang dat GS en PS als het gaat om een lobby naar Den Haag, één geluid laten horen.

De heer Bijkerk merkt op het laatste lastig te vinden. GL kan alleen haar steentje bijdragen als het gaat om een onderwerp waarover een ieder het eens is.

De heer Lokker onderschrijft dat, gelet op het feit dat het politieke dossiers betreft, het lastig kan zijn als eenheid richting Den Haag op te treden.

Als het gaat om de mobiliteit is binnen NV Utrecht verband wel met elkaar vastgesteld dat er met name op de Utrechtse Ring, de Driehoek en de verbreding van de taakstelling flink moet worden gelobbyd om het bereikbaarheidsprobleem voor de provincie Utrecht op te lossen. Z.i. heeft de meerderheid van PS aangegeven dat als probleem te ervaren en daarvoor te willen gaan.

Indien de commissie het in grote lijnen eens is met de onderhavige keuze, zal GS per onderwerp een concreet voorstel doen, dat aan de desbetreffende functionele commissie ter bespreking wordt voorgelegd.

De toekomst van de provincie Utrecht is naar de mening van spreker een dossier dat eerst intern goed moet worden doorgesproken, voordat een positie kan worden ingenomen richting het Rijk. Dat moment zullen PS en GS met elkaar moeten bepalen nadat de discussie intern is gevoerd.

Samenvattend achten GS de onderhavige 3 dossier op korte termijn urgent om een lobby richting het Rijk te starten. Spreker zegt toe dat de rol van PS zal worden betrokken in de uitwerking van het concrete voorstel per dossier.

De heer Swane deelt mede, dat de VVD onderschrijft dat binnen de provincie eerst de strategische discussie moet hebben gevoerd over de toekomst van de provincie, alvorens te kunnen lobbyen. Anderzijds kan spreker zich ook voorstellen dat dit onderwerp wel als prioritair wordt opgenomen omdat het voor de zomer gaat spelen. Voor het overige deelt hij mede dat de VVD zich kan vinden in het onderhavige voorstel.

De heer Klein Kranenburg mist een antwoord ten aanzien van de opmerking over Lucht in relatie tot de bereikbaarheid mede naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State. Spreker kan zich voorstellen dat wellicht in IPO-verband tegen het Rijk wordt gezegd maatregelen te bedenken.

De heer Lokker zet uiteen, dat op Rijksniveau druk wordt nagedacht over de gevolgen van de uitspraak van de Raad van State. GS hebben vastgesteld dat zij de luchtvervuiling in de Randstad niet kunnen oplossen. Dat zal met name in Randstadverband moeten worden opgepakt. Spreker zegt toe de gevolgen van de uitspraak van de Raad van State in de commissie aan de orde te zullen stellen, alvorens GS de desbetreffende functionele commissie een concreet voorstel voor behandeling van dit dossier voorleggen.

De voorzitter concludeert dat de hoofdlijn, de strategie, aan de orde is in de commissie BEM. De uitvoering dient te worden besproken in de functionele commissies.

De heer Lokker onderschrijft het vorenstaande. De functionele commissies krijgen een concreet uitgewerkt voorstel op de onderhavige 3 dossiers. De opmerkingen die zijn gemaakt in deze commissie worden daarbij betrokken en met name de opmerking over de luchtkwaliteit in relatie tot het mobiliteitsdossier.

15. Instelling commissie voor beleidsaudits

De voorzitter stelt vast dat de commissie zich kan vinden in het onderhavige voorstel en ermee instemt dat dit als sterstuk naar de Staten gaat.

16. Statenwerkplan 2004-2007, jaarschijf 2005

De heer Van Leeuwen merkt op dat qua overzichtelijkheid sprake is van een aanmerkelijke verbetering ten opzichte van de eerdere versie. De SGP vraagt zich echter af of een en ander wel haalbaar is in 2005 en pleit voor een planning ter zake.

De heer Van de Groep deelt mede dat de CU twee onderwerpen onder de aandacht van de commissie BEM wil aanbevelen, te weten:

- de integriteit en betrouwbaar bestuur;
- de opdracht aan de commissie beleidsaudits. Als suggestie geeft de CU het subsidiebeleid van de provincie Utrecht in overweging.

Mevrouw Van Keulen deelt mede dat in de commissie ZCW het onderwerp Jeugdzorg is aangedragen voor de commissie beleidsaudits. D66 kan zich overigens ook vinden in de suggestie van de CU.

De heer Bijkerk deelt mede, dat GL pleit voor meer aandacht voor de volksvertegenwoordigende rol. Bij regionale samenwerking valt op dat twee keer ontwikkelingssamenwerking wordt genoemd. GL zou dit wat breder willen trekken in ontwikkelingssamenwerking/internationale contacten. Met betrekking tot de gemeentelijke herindeling (0805) kan spreker zich, naar aanleiding van de eerdere discussie hedenavond, voorstellen dat dit wat breder wordt getrokken in de zin van de positionering van de provincie c.q. de bestuurlijke verhoudingen binnen de provincie.

Mevrouw Raven onderschrijft de opmerking over de leesbaarheid. Het CDA sluit zich aan bij het betoog van GL ter zake ontwikkelingssamenwerking en gemeentelijke herindeling. Met betrekking tot de check van de handhaafbaarheid van regels kan het CDA zich voorstellen dat dit wordt meegenomen in de eerder in deze vergadering afgesproken integrale notitie.

De heer Levering onderschrijft de opmerkingen over de verbetering ten opzichte van de eerdere versie en de leesbaarheid. De PvdA stelt voor bij de interne organisatie (0815) toe te voegen de ontwikkeling van een raamwerk voor de accountant, Rekenkamer en de beleidsaudit.

Desgevraagd door de voorzitter antwoordt de heer Bijkerk dat het onderhavige stuk is aangepast naar aanleiding van bespreking in het fractievoorzitterconvent, waarna het besprekrijp is verklaard. Afgesproken is dat de opmerkingen vanuit de diverse functionele commissies worden gebundeld en worden voorgelegd aan het fractievoorzitterconvent, zodat het Statenwerkplan in de PS-vergadering kan worden vastgesteld.

17. Communicatieplan PS

Mevrouw Raven deelt mede dat het CDA zeer enthousiast is over de aanpak. Het plan is ambitieus. Wat het unique selling point betreft merkt spreekster op dat de Staten gekozen volksvertegenwoordigers zijn. In die zin is de 2 fte in schril contrast met de benoemde bestuurders, die een heel apparaat om zich heen hebben. Het CDA acht de inhoud van het onderhavige stuk een goede start en hoopt dat het ambitieuze plan ook zal kunnen worden uitgevoerd. Gezien het enthousiasme waarmee mevrouw Copier is gestart heeft het CDA daarin alle vertrouwen. Het CDA sluit echter niet uit dat daarbij in de toekomst wat meer ondersteuning nodig is; PS moeten dan ook bereid zijn dat in te willigen.

De heer Levering deelt mede dat de PvdA zich aansluit bij het betoog van het CDA. De PvdA stemt in met het Vlaggen project.

De heer Swane sluit zich in hoofdlijnen aan bij het betoog van het CDA. In het kader van de communicatie moet men zich echter wel bewust zijn van het feit dat het beeld van de inwoners er uit bestaat, dat sprake is van één provincie. Er moet voor worden gewaakt, dat PS aan een vorm van zelfpromotie gaan doen. Veel belangrijker is dat de provincie, waaronder PS, gepromoot wordt.

De heer Bijkerk onderschrijft het beeld van de burgers ter zake de provincie. In de voorgaande notitie aangaande het communicatiebeleid stond dat de Staten over de issues en

besluitvorming gaan, GS over beleid en uitvoering. Zonder het beeld van de eenheid te verstoren, kan daarmee wel degelijk iets worden gedaan in de sfeer van de communicatie. GL heeft ook vertrouwen in de onderhavige benadering en in de gekozen organisatie opzet. Het veronderstelt overigens ook van de Staten een actieve rol, waarmee de Staten een deel van de verantwoordelijkheid op hun schouders nemen.

Mevrouw Van Keulen deelt mede, dat D66 instemt met het Vlaggenproject. Spreekster informeert naar de stand van zaken met betrekking tot de co-productie radio item Statenleden. Het onderhavige plan is zeer ambitieus en D66 hoopt dat het allemaal kan worden uitgevoerd. Spreekster maakt tot slot van deze gelegenheid gebruik te zijn aangesproken door een journalist die betreurde dat de persconferentie op dinsdag na GS er niet meer is.

De heer Van de Groep merkt op dat het onderhavige plan de CU verheugt. De CU ziet dit als aanvulling op de complete communicatie van de provincie. Naast de taakstellende en controlerende rol zal de volksvertegenwoordigende rol PS dwingen niet alleen te communiceren maar ook ernaar te handelen en daaraan invulling te geven. De CU spreekt, gelet op de beperkte formatie, haar zorg uit over de prioriteiten en de hoeveelheid en vraagt daarvoor speciale aandacht van de Klankbordgroep.

De heer Van Leeuwen spreekt zijn waardering uit voor de concrete beschrijving van het communicatieproces en de doelgroepen. De SGP vraagt zich af of naast de inwoners niet ook de maatschappelijke organisaties als doelgroep moeten worden opgenomen. Met betrekking tot de lesbrieven voor het basis- en voortgezet onderwijs pleit de SGP voor een digitale vorm van informatievoorziening die leidt tot een interactief proces binnen deze groep.

De wijze waarop thans naar communicatie wordt gekeken en over communicatie wordt gesproken, verheugt mevrouw Kamp. De vorige vergadering is de Publiekscommunicatie aan de orde geweest. Er is een aantal vragen en opmerkingen geplaatst. Het lijkt spreekster op dit moment niet nodig hierop verder in te gaan, omdat de twee stukken bij elkaar gevoegd h.i. een compleet beeld geven. Desgewenst is zij bereid op onderdelen in te gaan.

Met betrekking tot de persconferentie op dinsdag na GS deelt zij mede, dat is besloten alleen een persconferentie te geven indien er onderwerpen zijn.

Mevrouw Copier deelt mede, dat de suggesties van de SGP zullen worden meegenomen.

De voorzitter bedankt de aanwezigen tot slot voor hun komst en bijdrage en schorst hierna de vergadering tot maandag 25 april a.s. 15.00 uur.

SCHORSING

Verslag van het vervolg van de vergadering van de Commissie Bestuur en Middelen, gehouden op 25 april 2005 in het Provinciehuis te Utrecht

Aanwezig:

De heer drs. W.J. Bos (voorzitter), drs. J.P.J. Lokker (gedeputeerde), M.F. van Leeuwen (SGP), mr. J.J.J. Streefland (ChristenUnie), M. van de Groep (ChristenUnie), drs. A.J. Ditewig (VVD), F.J. Vos (VVD), S.D. Swane (VVD), mw. ir. S. van Bruggen (PvdA), T.G.P.M. Ruijs (CDA), mw. A.H. Raven (CDA), H.R.A.L. Klein Kranenburg (CDA), drs. R.P.F. Bijkerk (GroenLinks), mw. G.B. van Keulen-Saenger (D66), drs. J.H. Gaaikema (D66)

Van ambtelijke zijde aanwezig:

L.C.A.W. Graafhuis (adjunct griffier), mw. E.S. Thuis (verslag)

De voorzitter heropent de vergadering van 18 april jl. met een hartelijk welkom aan de aanwezigen.

Bericht van verhindering is ontvangen van mevrouw Jonkers en de heren Van Bokkem en Levering.

13. Wijze van facilitering gemeente De Bilt

Uitgereikt wordt het memorandum ‘impressie overleg 30 maart 2005’ en een memo van de gemeentesecretaris van De Bilt dd. 8 april 2005.

De heer Bijkerk spreekt mede namens de voormalige commissie van rapporteurs dat een bezoek heeft gebracht aan Maartensdijk. Dit bezoek heeft mede plaatsgevonden omdat de staten aan de commissie van rapporteurs hebben opgedragen om binnen een jaar met een evaluatie te komen van de faciliterende rol van de provincie. Er is wel al gezaaid, mede op basis van de lokale activiteiten onder leiding van de heer Munniksmā, maar er is nog niet ‘geworteld.’ Het is belangrijk dat vanuit de provinciale verantwoordelijkheid wordt gestuurd naar een duurzame verandering ten goede in Maartensdijk/De Bilt. Er is inmiddels een aantal vragen vanuit De Bilt ontvangen, waarbij is verwezen naar de proceskosten, de kosten van de heer Munniksmā, het Cultuurhuis, het vitaal platteland en er zijn bedragen genoemd. Het zou het beste zijn uit te gaan van regulier provinciaal beleid, waarbij – met name door GS – daar waar nuttig en mogelijk is maatwerk dient te worden geleverd. Hierbij gaat ook de gedachte uit naar ambtelijke facilitering vanuit het provinciehuis, in plaats van alleen het uitkeren van het subsidiebedrag.

De conclusie kan zijn dat de fractie van GroenLinks GS de ruimte biedt om, op basis van het regulier beleid/maatwerk nader aan de gang te gaan met het gemeentebestuur van De Bilt en op korte termijn te komen tot concrete afspraken.

De heer Vos stelt dat de VVD-fractie het eens is met de voorzitter van de commissie van rapporteurs. Het werk van de heer Munniksmā verdient lof, alsook het feit dat deze tot het eind van het jaar met zijn werk doorgaat. De fractie aarzelt wel enigszins bij het gegeven om de kosten van de heer Munniksmā voor rekening van de provincie te laten komen, en geeft mee om flexibel om te gaan met de ambtelijke inzet en deze niet vast te spijkeren op een paar kwartjes. Spreker wacht met belangstelling het voorstel van GS af.

Mevrouw Raven benadrukt namens de CDA-fractie dat er wel daadwerkelijk sprake van regulier beleid moet zijn en dat indien het om kleine kernen gaat, 50% van de kosten door de gemeente van het traject zelf moet worden opgebracht (voorbeeld: Lopik), zodat er geen precedentwerking ontstaat. Dit geldt ook voor vitaal platteland. De fractie ondersteunt het voorstel voor de ambtelijke ondersteuning.

Mevrouw Van Keulen zegt dat de fractie van D66 het grotendeels eens is met het voorstel van de commissie van rapporteurs. De kosten van de heer Munniksmā zouden door de provincie vergoed kunnen worden omdat dit past in de afspraak om de gemeente De Bilt te faciliteren. Cultuurhuis, vitaal platteland en kleine kernenbeleid past binnen het provinciaal beleid en spreekster ziet niet in waarom hiertoe een uitzondering moet worden gemaakt voor De Bilt. Het lijkt haar goed dat ondersteuning plaatsvindt door provinciale ambtenaren.

De heer Van Leeuwen stelt dat de SGP-fractie zich kan vinden in het voorstel van de commissie van rapporteurs. Er moet dan wel sprake zijn van cofinanciering, wat als voordeel heeft dat gezamenlijk verantwoording wordt gedragen. De fractie zou wel de kosten van ambtelijke inzet willen kwantificeren en deelt het standpunt van D66 dat het goed is dat de proceskosten uit provinciale middelen worden bekostigd.

De heer Van de Groep sluit zich aan bij de standpunten van de heer Van Leeuwen en mevrouw Van Keulen. De fractie van de ChristenUnie maakt duidelijk bij het faciliteren niet krenterig te willen zijn, ook niet bij ambtelijke inzet. De kosten moeten wel expliciet worden gemaakt, mede omdat dit valt binnen de kaders van het statenbesluit en er geen precedentwerking mag plaatsvinden. Spreker sluit zich tevens aan bij hetgeen over het regulier beleid is gezegd en gaat er hierbij van uit de procedures hiervoor dezelfde zijn als voor andere aspecten in het provinciehuis. Hij verwacht in het voorstel van GS (onder andere betreffende de kosten) iets in de lijn van de invulling van het statenbesluit (wat is facilitering).

Mevrouw Van Bruggen zegt namens de fractie van de PvdA dat de kosten van de heer Munniksma door de provincie bekostigd moeten worden en is het eens met het gestelde over de ambtelijke inzet en een aanpak die zoveel mogelijk binnen het regulier beleid past. Daarbij merkt spreekster op dat zij nog meer welwillend zal zijn als het initiatieven betreft die vanuit de kernen zelf worden genomen. Voor de communicatie zou het goed zijn als de gemeente De Bilt deze post zelf draagt, omdat zij zelf deze zaken op orde moet hebben.

De heer Lokker gaat als volgt op de vragen en opmerkingen in.

Het is een feit dat hetgeen langer tijd nodig heeft om te wortelen, meestal beter hecht en duurzamer is. Er is sprake van een heldere opdracht aan GS om verder te gaan op het ingeslagen pad, namelijk om op verzoek van gemeente De Bilt voor een drietal onderwerpen De Bilt bijstand te verlenen, vooral in de zin van ambtelijke ondersteuning, hetgeen inmiddels ook al is opgepakt. Spreker zal in het voorstel van GS het gegeven betrekken dat de fracties instemmen met vergoeding van de kosten van de heer Munniksma. Zo mogelijk zal in de eerstvolgende commissievergadering een concreet voorstel worden voorgelegd, waarin gekwantificeerd is wat voor steun voor welke onderwerpen nodig is en wat de provincie kan bieden. Dit wordt eerst met de betreffende wethouders van De Bilt opgenomen, waarna de commissie kan aangeven of de voorgestelde maatregelen voldoende zijn.

Spreker zegt toe dat gemeente De Bilt wordt geïnformeerd dat de procedure is gestart.

De voorzitter sluit de beraadslagingen over dit onderwerp.

14. De veranderende samenleving

De voorzitter constateert dat de commissie er prijs op stelt dat de gedeputeerde bij de bespreking van dit onderwerp aanwezig blijft.

De heer Bijkerk complimenteert de heer Graafhuis met het voorliggende heldere stuk en gaat als volgt op het onderwerp in.

- Aanleiding voor agendering van dit onderwerp is de maatschappelijke onrust en de onzekerheden en veranderingen in de samenleving, met name door de moord op Theo van Gogh. Hierdoor is een groot maatschappelijk debat ontstaan over burgerschap, gemeenschapszin, integratie van nieuwkomers etc.
- Doel van deze exercitie is volgens GroenLinks te bepalen wat er gaande is in de samenleving, ook op provinciaal/regionaal niveau, en wat dit voor de provincie betekent (aanscherpen/veranderen van onderdelen van het provinciaal beleid, welke beleidsterreinen ontbreken wellicht). Dus: een concrete vertaalslag van het landelijk beleid naar het provinciaal beleid.
- Deze vertaalslag kunnen abstracte discussies inhouden die uiteindelijk zullen leiden tot concrete beleidsvoornemens, maar betekent ook – en dat is het sleutelbegrip voor GroenLinks – nadere invulling van de sociale samenhang. GS kan in dit licht worden gevraagd om nadere relevante informatie, daar waar het provinciale beleidsterreinen voor de samenleving betreft. Anderzijds kunnen de staten (als geheel) doelbewust contact zoeken met een aantal ‘hotspots’ in de samenleving (politiebureau, Kanaleneiland, jeugdzorg), kortom: op een fact finding mission gaan. Dit levert feiten en materiaal op die, samen met de inbreng van GS, gebruikt kunnen worden voor de (politieke) vertaalslag in met name het kader van de sociale samenhang.

De heer Swane sluit zich volledig aan bij de woorden van de vorige spreker en voegt het volgende toe.

- Belangrijk is ook vast te stellen wat in de provincie Utrecht wel goed wordt gedaan (maatregelen in het onderwijs – zwarte scholen -, multicultureel instituut).
- Er moet niet in IPO-verband worden gewerkt, maar men moet wel in IPO-verband wijzer worden, kijken wat er in andere provincies gebeurt en wat daarvan kan worden geleerd.
- In september wordt de beleidsnotitie over veiligheid verwacht. De VVD-fractie vindt veiligheid een dermate belangrijk onderwerp in deze discussie dat de beleidsnotitie hierover er volgende maand zou moeten zijn.
- Feitelijk zouden alle statencommissies bij deze discussie betrokken moeten worden. Een procedurevoorstel kan zijn dat de algemene discussie eerst in deze commissie wordt gevoerd om vervolgens te bezien wat er uit komt en welke commissie waarbij wordt betrokken.

Mevrouw Van Keulen kan bij ‘de’ provinciale samenleving moeilijk een beeld vormen, deze is immers zeer divers. De provincie doet al veel (sociale agenda, sport, jeugdzorg; hier wordt ook in de andere commissies over nagedacht). Spreekster ziet er niet echt het nut van in om als PS ‘de boer op gaan’, dit is meer een gemeentelijke taak. Zodra er praktische zaken voorliggen gaat de fractie van D66 hier graag in mee.

De heer Klein Kranenburg stelt het volgende.

- De veranderingen die nu ongemerkt plaatsvinden zijn door hun enorme groei niet alleen een kwantiteit, maar een kwaliteit apart. Gerealiseerd moet worden dat de basis waarop de mensen hun leven in stand houden, is ingebakken in het aspect veiligheid. Het is heel gecompliceerd om de veiligheidsbeleving kort te sluiten met de feiten.
- In deze veranderde samenleving is het belangrijk dat de provincie zich richt op sociaal, fysiek en economisch. Als hier op voorstel van GS naar wordt gekeken, moeten ze een link hebben met het provinciaal beleid, waarbij het belangrijk is via het IPO te inventariseren wat er al gebeurt (kracht vergroten). In grote(re) gemeenten doen problemen zich eerder in verdikte vorm voor.
- Praktische zaken kunnen worden opgepakt, zoals het laten toenemen van allochtone stagiaires en het meer betrekken van de burgers (voorbeeld: de burgeradvieskringen in Flevoland, tafelgesprekken).
- De provincie gaat niet over het onderwijs, maar wel over bijvoorbeeld werkgelegenheid en kenniseconomie. Feit is dat 60% van de Nederlandse jeugd van 12 jaar en ouder naar het VMBO gaat. Er moeten vormen van scholing komen waardoor de mensen – door het werk en de werkzaamheden – betrokken kunnen blijven bij de veranderende samenleving.
- Wellicht dat deze zaken eerst ook nog in de commissie ZCW aan de orde kunnen komen, alvorens GS een reactie geeft.

De heer Van de Groep verwoordt het navolgende.

- De fractie van de ChristenUnie worstelt enigszins met de aanloop tot het voorliggende voorstel en deze discussie. De eerste reden hiervoor is dat de fractie heeft aangegeven zich vooral te willen concentreren op de kerntaken van de provincie - het is al moeilijk genoeg de burgers te doordringen van de relevantie van de provinciale politiek -. Ten tweede wilde de ChristenUnie de waarden en normen op basis waarvan de politiek wordt bedreven en de overheid daar invulling aan geeft, graag centraal stellen. Zij wil de provincie een ‘waarde- en waardenvolle’ laten zijn. Als dit proces gaat lopen, zal de ChristenUnie hieraan meedoen.
- De fractie gaat voor een deel mee in de opmerkingen van D66 (namelijk dat het over praktische zaken moet gaan waarmee de provincie iets kan doen). De insteek is nu te algemeen. Veiligheid is een hoofdpunt en een belangrijke aangelegenheid voor deze commissie waar op korte termijn aandacht aan moet worden besteed (versnelling van de procedure). Een andere hoofdpunt is de sociale agenda waarbij de inhoudelijke visie van bijvoorbeeld de commissie ZCW gewenst is. Zo zijn er meer onderwerpen waarvoor een inhoudelijke visie gewenst is, reden waarom het procedurevoorstel van de VVD-fractie wordt gesteund. De commissie BEM moet zich niet als een ‘supercommissie’ willen opstellen.
- ‘Wat’ is ingevuld (veiligheid en sociale agenda); het ‘hoe’ is nog open en moet op een vertrouwenwekkende manier voor de burger worden gerealiseerd (negatief voorbeeld: baggerproblematiek in Amersfoort). Er moet een brede discussie over een integrale visie plaatsvinden, de fractie zit niet te wachten op langdurige discussies en lange trajecten. Het gaat om, toegespitst op de taak van de provincie, de rol van de provincie, waarbij snel tot actie moet worden overgegaan. Daar zit de burger op te wachten.

Mevrouw Van Bruggen vindt het een goed stuk, waarbij de aandachtspunten goed zijn toegespitst op wat de provincie kan. Verandering en sociale samenhang als geheel en veiligheid zijn belangrijke hoofdpunten. Voorts steunt zij het voorstel om als staten (vanuit alle betrokken commissies) meer naar buiten te treden, eveneens toegespitst op wat tot de mogelijkheden van de provincie behoort.

Het ambitieniveau moet niet te hoog zijn, maar ook niet te vrijblijvend, zodat er wel kan worden teruggekoppeld. Waarden en normen zijn meer een landelijke discussie, waarvan de PvdA-fractie vindt dat deze niet in de staten thuis hoort.

De heer Van Leeuwen stelt als volgt.

- De fractie sluit aan bij het thema maatschappelijke veranderingen vs. sociale samenhang. Belangrijk hierbij is het zoeken naar een samenhang in datgene wat in die veranderende samenleving naar de provincie toekomt en daarbij provinciaal beleid zou kunnen zijn. De fractie is enigszins teleurgesteld over het feit dat de discussie over de waarden en normen naar het nationaal niveau worden gebracht. Er is hier sprake van een gemiste kans, omdat een gemeenschappelijk waarden/normen kader om te komen tot een evenwichtige benadering op dit moment ontbreekt (de waardering voor de mens in de samenleving). De provincie moet zich afvragen of zij, in het kader van haar beleid, deze benadering wellicht uit het oog is verloren. Er zijn thema's die een bredere benadering dan de lokale nodig hebben, maar er zijn ook landelijke thema's die op provinciaal kunnen worden opgepakt.
- Partijen moeten rond de tafel komen om te proberen de sociale agenda langs verschillende beleidstakken invulling te geven. Dit moet niet vanuit een algemeen kader worden gedaan, de veranderde samenleving moet als een project worden gezien. Voorkomen moet worden dat alleen aan de kant waar veiligheidsproblemen worden ervaren, oplossingen worden bedacht. In dit kader zou het aspect veiligheid breder neergezet moeten worden, waarbij de provincie moet bezien wat haar bijdrage kan zijn.
- De fractie sluit zich aan bij de suggestie voor maatschappelijke stages.
- Het probleem van de maatschappelijke samenhang en het afbrokkelen van deze samenhang vraagt een meer integrale benadering dan 'het' in commissies wegzetten en hopen dat de optelsom komt tot een samenhang.

Tweede termijn

De voorzitter stelt voor in deze termijn in te gaan op thema's als smal vs breed, analytisch kader vs praktische aanpak etc.

De heer Bijkerk stelt dat het duidelijk is dat alle partijen praktisch willen zijn en willen aansluiten bij het provinciale taakveld. Binnen een paar maanden zouden taken in kaart moeten kunnen zijn gebracht. Het gaat om het vaststellen van het grote geheel (ankerpunt), wat de samenhang is; daarvandaan kunnen de functionele commissies aan de slag. Deze commissie kan de aftrap geven en na verloop van tijd de resultaten die op onderdelen worden geboekt laten terugkomen. Dit proces zou dan in het najaar tot beleidsdaden kunnen worden omgezet.

De heer Swane sluit zich aan bij de vorige spreker.

De heer Klein Kranenburg stelt voor met zaken die uit het debat op 17 mei komen al concreet aan het werk te gegaan (vitaal platteland, mobiliteit, stadsvernieuwing/woningbouw).

De zorgen van de heer Van de Groep voor het uitdijen van dit project tot iets wat ongrijpbaar wordt, zijn enigszins weggenomen. De fractie zal zich bij elk werkbezoek blijven afvragen: waarom ga je op bezoek, wat wil je zien, en wat heb je de mensen te bieden. Als dit vanuit de rol van de provincie als regisseur gebeurt, moet er wel voor worden gezorgd dat men de provincie ook in deze rol ziet. Het moet zo zijn dat de provincie de opgedane kennis in de grote steden (waar zij mee te maken heeft, heeft gehad of gaat krijgen) neerlegt bij de gemeenten die daar nu iets aan hebben, zodat zij preventief te werk kunnen gaan om te voorkomen dat daar gelijksoortige problemen ontstaan. De provincie kan hier een faciliterende rol in spelen. De fractie zal hiertoe constructief meedoen, maar het proces wel kritisch volgen.

De heer Van Leeuwen meent dat de provincie niet alleen bezig moet zijn met situationeel beleid en dat het goed is hierbij de discussie te betrekken wat in dit verband het nut van het stimuleringsfonds kan zijn. Hiertoe zouden de fracties bij de behandeling van de voorjaarsnota een aantal statements kunnen afgeven.

Op het moment dat er een notitie ligt met beleidsvelden en een concreet uitvoeringsniveau, is het van belang een commissie te benoemen die projecteigenaar is; een vakoverstijgende commissie die de samenhang bewaakt. Dit zou de commissie BEM kunnen zijn.

De heer Lokker gaat als volgt (op persoonlijke titel) op de vragen en opmerkingen in.

Meestal moeten in debatten de oplossingen praktisch zijn en nut hebben, maar hiervoor is wel steeds een fundament nodig. Deze wordt in de veranderende samenleving niet alleen gevormd door waarden en normen, maar ook door een visie op de samenleving: waar wil de provincie naar toe. Het is een goede zaak om in het debat vast te stellen wat nodig is om deze visie gestalte te geven. Veel zal passen binnen regulier beleid, maar er spelen ook zaken die buiten de grenzen van het precieze beleid van de provincie vallen. Spreker is persoonlijk niet bevreesd deze grenzen op te zoeken of er buiten te gaan.

Er moet een korte slag worden gemaakt, waarbij niet te lang in de commissies over deze zaken wordt gesproken. De analyses zijn voldoende bekend en er is voldoende over nagedacht, ook in andere provincies.

In de voorbereidende fase tot de notitie is het belangrijk de expertise van de verschillende beleidsvelden te betrekken en het proces te koppelen aan het veiligheidsdossier.

Spreker ziet het als een opdracht aan GS om relevante informatie te verstrekken om zodoende een bijdrage aan de discussie te kunnen leveren. Hij zal morgen de uitkomst van deze discussie in het college inbrengen en stelt het op prijs indien GS bij de discussies nauw betrokken kan zijn.

Het kan als een opdracht aan de staten worden gezien om de contacten met de mensen in de samenleving te versterken, om onderzoek te doen, dus datgene te doen wat nodig is om de kwaliteit van de leefomgeving te optimaliseren.

De heer Bijkerk stelt voor dat eerst een aantal betrokkenen het proces cq. een tijdpad formuleert, dat tijdens het fractievoorzitterconvent op 9 mei wordt besproken, aan de hand waarvan een exacte opdracht voor de commissies kan worden geformuleerd.

De heer Van de Groep steunt dit voorstel, waarbij hij voorstelt dat de commissie BEM de coördinerende rol krijgt toebedeeld. Hij voegt overigens toe dat het belangrijk is dat de provincie zich realiseert dat ook de mening van de burgers over de rol van de provincie in de samenhang moet worden betrokken.

Het aanbod van de gedeputeerde lijkt de heer Bijkerk sympathiek. Wel moet de rol van de Staten helder worden gehouden, omdat zij als volksvertegenwoordiger aan dit proces deelneemt. Een exacte formulering van het proces is daarom essentieel.

De heer Lokker benadrukt als lid van het college van GS dat het geenszins de bedoeling is de rol van de Staten over te nemen. Hij biedt aan de discussie mede vanuit GS te faciliteren en stelt dat GS daar waar nodig inhoudelijk een bijdrage zal leveren.

De voorzitter constateert dat in het fractievoorzittersconvent op 9 mei a.s. mede wordt besproken hoe de rol van GS kan worden ingepland c.q. wat hen wordt gevraagd te doen.

De *afspraken* kunnen als volgt worden samengevat:

- De voorzitter en de heren Bijkerk en Graafhuis maken aan de hand van de notitie van de heer Graafhuis en het verslag van het debat van vandaag een opdrachtbeschrijving voor de statencommissies cq. een procedurevoorstel omtrent dit onderwerp voor het fractievoorzitterconvent op 9 mei a.s.
- Dit voorstel wordt alsdan besproken, waarbij tevens de rol van GS en de Staten wordt vastgesteld en wie/wat projecteigenaar wordt. GS hebben kenbaar gemaakt te willen faciliteren en daar waar nodig/gewenst een inhoudelijke inbreng te willen leveren. Ook de visie van de burgers op dit onderwerp moet in het geheel worden meegenomen.
- Tijdens het fractievoorzitterconvent wordt vastgesteld hoe de verdere procedure in eerste instantie richting de overige commissies verloopt.

De voorzitter sluit de beraadslagingen over dit onderwerp af.

Nagekomen mededelingen

De heer Lokker deelt mee optimistisch te zijn over het Heuvelrugproces. De Kamercommissie beslist aanstaande woensdag definitief over de spoedprocedure van behandeling van het wetsvoorstel. Spreker verzoekt de fracties om, mochten zij tussen nu en woensdag een lid van hun partij van de Kamer spreken, bij hem/haar aandacht te vragen voor dit dossier.

De voorzitter antwoordt desgevraagd dat zo spoedig mogelijk een datum wordt vastgesteld voor de brainstorm over WGR-Plus.

Niets meer aan de orde zijnde, bedankt de voorzitter ieder voor komst en inbreng en sluit om 16.30 uur de vergadering.